

Sesten Hastalık Tespiti

Kintsugi adlı firma geliştirdiği ses analiz teknolojisiyle insanların sesinden depresyon ve kaygı bozukluğu gibi psikolojik hastalıkları tespit edebiliyor. Geçmişte COVID-19 için de deneysel olarak benzer çalışmalar yapılmıştı. Kintsugi hastaların konuşma içeriğini analiz ederek psikolojik bir tahlil yapmıyor. İnsanların nasıl konuştuğuna bakarak hastalık tespiti yaptığı için her dilde çalışabiliyor. Depresyondaki kişiler genel olarak normalden kısık bir ses tonuyla, bekleyerek ve monoton konuşuyor. Bu gibi ayrıştırıcı özelliklerden kişinin psikolojik, hatta kardiyovasküler hastalıklarıyla ilgili işaretler tespit edilebiliyor. Normalde Kintsugi, kırılan bir nesneyi eskisinden daha güzel ve değerli hâle getirmek için kırıkların altınla onarıldığı Japon sanatının adı. Benzer bir felsefeyi benimseyen firma, ruh sağlığına yönelik geliştirdiği projeyle insanları mental hastalıklardan kurtararak daha sağlıklı hâle getirmeyi amaçlıyor. Hastanelerin ve sigorta şirketlerinin çağrı merkezlerinde ve işverenlerin çalışan destek hatlarında bu tür sistemlerin kullanılmaya başlanması bekleniyor. Bu alanda çalışan WinterLight Labs, Ellipsis ve Sonde gibi

başka firmalar da var. Elbette bu tür çalışmalar çoğunluk için anlamlı olsa da çeşitli aksan, şive, kültür veya yetiştirme tarzının etkisiyle farklı konuşan kişilere yanlış tanı konabileceği de unutulmamalı.

<https://bit.ly/catlak-ses>

Yeni Üretken Yapay Zekâ Uygulamaları

ChatGPT ve DALL-E gibi örneklerini gördüğümüz üretken Yapay Zekâ (Generative AI) geçtiğimiz yılın en dikkat çeken teknolojileri arasında yerini almıştı. Bu yıl da benzer teknolojiler sıkça gündemimizi işgal edecek gibi görünüyor. OpenAI tarafından geliştirilen Point-E adındaki yapay zekâ uygulaması, tarife uygun 3 boyutlu model üretebiliyor. Şu aşamada ortaya çıkan modeller tatmin edici olmasa da zamanla üretilen çıktıların 3 boyutlu yazıcılarda, animasyonlarda ve oyunlarda kullanı-

labilir hâle gelmesi uzun sürmeyeceğe benziyor. Point-E'nin çalışır sürümüne ait kodlara Github üzerinden de erişilebilir. Diğer taraftan Microsoft ChatGPT'nin sunduğu teknolojiyi Word, Excel, Powerpoint ve Bing'e entegre etmeyi planlıyor. Ayrıca Microsoft üç saniyelik konuşma örneğinden kişinin sesini taklit edebilen VALL-E adında bir uygulama da geliştirdi. Meta tarafından daha önce oluşturulan Libri-light adlı ses kütüphanesindeki 7.000 kişiye ait toplam 60.000 saatlik İngilizce ko-